DEĊIŻJONI TA' IMPLIMENTAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2020/1049

tal-15 ta' Lulju 2020

li tippermetti lil Franza tawtorizza l-prodotti bijoċidali li jikkonsistu min-nitroġenu ġġenerat *in situ* għall-protezzjoni tal-wirt kulturali

(notifikata bid-dokument C(2020) 4715)

(It-test bil-Franċiż biss huwa awtentiku)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (UE) Nru 528/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2012 dwar it-tqegħid fis-suq u l-użu tal-prodotti bijoċidali ([1]), u b'mod partikolari l-Artikolu 55(3) tiegħu,

Wara li kkonsultat il-Kumitat Permanenti għall-Prodotti Bijoċidali,

Billi:

(1) L-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 528/2012 fih sustanzi attivi li għandhom profil tas-saħħa ambjentali jew tas-saħħa tal-bniedem jew tal-annimali aktar favorevoli minn sustanzi kimiċi aktar perikoluż. Il-prodotti li fihom dawn is-sustanzi attivi jistgħu għalhekk jiġu awtorizzati bi proċedura simplifikata. In-nitroġenu huwa inkluż fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 528/2012, soġġett għar-restrizzjoni li jintuża fi kwantitajiet limitati f'kontenituri pronti għall-użu.

(2) Skont l-Artikolu 86 tar-Regolament (UE) Nru 528/2012, in-nitroġenu huwa approvat ukoll bħala sustanza attiva għall-użu fi prodotti bijoċidali tat-tip ta' prodott 18, insettiċidi ([2]). Il-prodotti bijoċidali li jikkonsistu min-nitroġenu kif approvat huma awtorizzati f'diversi Stati Membri inkluż Franza u huma fornuti f'ċilindri tal-gass ([3]).

(3) In-nitroġenu jista' wkoll jiġi ġġenerat *in situ* mill-arja ambjentali. In-nitroġenu ġġenerat *in situ* bħalissa mhuwiex approvat għall-użu fl-Unjoni u la hu elenkat fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 528/2012, u lanqas hu mdaħħal fil-lista ta' sustanzi attivi inklużi fil-programm ta' rieżami tas-sustanzi attivi eżistenti fil-prodotti bijoċidali fl-Anness II tar-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1062/2014 ([4]).

(4) Skont l-Artikolu 55(3) tar-Regolament (UE) Nru 528/2012, fl-14 ta' Jannar 2020 Franza ressqet applikazzjoni lill-Kummissjoni għal deroga mill-Artikolu 19(1)(a) ta' dak ir-Regolament li fiha titlob li titħalla tawtorizza l-prodotti bijoċidali li jikkonsistu min-nitroġenu ġġenerat *in situ* mill-arja ambjentali għall-protezzjoni tal-wirt kulturali ("l-applikazzjoni").

(5) Il-wirt kulturali tista' ssirlu ħsara minn firxa wiesgħa ta' organiżmi ta' ħsara, mill-insetti sal-mikroorganiżmi. Il-preżenza ta' dawn l-organiżmi mhux biss tista' twassal għat-telf tal-oġġett kulturali nnifsu, iżda toħloq ukoll ir-riskju li dawk l-organiżmi ta' ħsara jinfirxu għal oġġetti oħra fil-qrib. Mingħajr trattament xieraq, l-oġġetti tista' ssirilhom ħsara b'mod irrimedjabbli, u b'hekk il-wirt kulturali jitpoġġa f'riskju serju.

(6) In-nitroġenu ġġenerat *in situ* jintuża biex tinħoloq atmosfera kkontrollata b'konċentrazzjoni baxxa ħafna ta' ossiġenu (anossija) f'tined jew f'kompartimenti tat-trattament issiġillati b'mod permanenti jew temporanju għall-kontroll ta' organiżmi ta' ħsara għall-oġġetti ta' wirt kulturali. In-nitroġenu jiġi sseparat mill-arja ambjentali u jiġi ppumpjat fit-tinda jew fil-kompartiment tat-trattament, fejn il-kontenut tan-nitroġenu fl-atmosfera jiżdied għal bejn wieħed u ieħor 99 % u b'hekk l-ossiġenu jiġi eżawrit kważi kompletament. L-umdità tan-nitroġenu li jiġi ppumpjat fiż-żona għat-trattament tiġi ffissata skont x'jirrikjedi l-oġġett li jrid jiġi ttrattat. L-organiżmi ta' ħsara ma jistgħux jibqgħu ħajjin fil-kundizzjonijiet maħluqa fit-tinda jew fil-kompartiment tat-trattament.

([1]) ĠU L 167, 27.6.2012, p. 1.

([2]) Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2009/89/KE tat-30 ta' Lulju 2009 li temenda d-Direttiva 98/8/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill biex tinkludi n-nitroġenu bħala sustanza attiva fl-Anness I għaliha (ĠU L 199, 31.7.2009, p. 19).

([3]) Lista ta' prodotti awtorizzati disponibbli fuq https://echa.europa.eu/fr/information-on-chemicals/biocidal-products.

([4]) Ir-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1062/2014 tal-4 ta' Awwissu 2014 dwar il-programm ta' ħidma għall-evalwazzjoni sistematika tas-sustanzi attivi bijoċidali kollha li jeżistu fil-prodotti bijoċidali msemmijin fir-Regolament (UE) Nru 528/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 294, 10.10.2014, p. 1).

(7) Skont l-informazzjoni mressqa minn Franza, l-użu tan-nitroġenu ġġenerat *in situ* jidher li huwa l-unika teknika effettiva għall-kontroll tal-organiżmi ta' ħsara li tista' tintuża għat-tipi kollha ta' materjali u ta' kombinazzjonijiet ta' materjali preżenti fil-kollezzjonijiet tal-mużewijiet, fil-wirjiet u fis-siti ta' wirt kulturali mingħajr ma ssirilhom ħsara u b'kost raġonevoli.

(8) Il-metodu tal-anossija jew ta' atmosfera mmodifikata jew ikkontrollata huwa elenkat fl-istandard EN 16790:2016 "Konservazzjoni tal-wirt kulturali - Ġestjoni integrata tal-organiżmi ta' ħsara (IPM) għall-protezzjoni tal-wirt kulturali" u f'dan l-istandard in-nitroġenu huwa deskritt bħala "l-aktar użat" biex tinħoloq l-anossija.

(9) Hemm disponibbli tekniki oħra għall-kontroll tal-organiżmi ta' ħsara, bħat-trattament b'temperatura baxxa, it-trattament bis-sħana, ir-radjazzjoni gamma. Barra minn hekk, jistgħu jintużaw sustanzi attivi oħra. Madankollu, skont Franza, kull waħda minn dawn it-tekniki għandha limitazzjonijiet f'termini ta' ħsara li tista' sseħħ f'ċerti materjali matul it-trattament u għalhekk, l-ebda waħda minnhom ma tista' tintuża waħedha għat-trattament tat-tipi kollha ta' materjali u ta' kombinazzjonijiet ta' materjali.

(10) Skont l-informazzjoni mressqa minn Franza, fir-rigward tat-teknika ta' diżinfestazzjoni kiesħa, hemm dubji dwar kemm hi adatta għall-ġbir kollu ta' arti fina u arti dekorattiva. Fil-każ ta' xogħlijiet b'materjali laminati (xogħlijiet biż-żebgħa, bil-vernic jew bix-xama', xogħlijiet intarsjati jew xogħlijiet bi ħjut bil-krosta), din it-teknika tista' tkun ta' riskju ta' ħsara għal dawk l-oġġetti. Madankollu, fir-rigward tal-preservazzjoni tal-wirt kulturali inkluż fl-inventarju nazzjonali, tali dubji mhumiex permessi, f'konformità mal-politiki nazzjonali ta' konservazzjoni applikabbli għall-istituzzjonijiet li għandhom kollezzjonijiet pubbliċi.

(11) Kif iddikjarat fl-applikazzjoni, id-diżinfestazzjoni billi tiżdied it-temperatura mhijiex użata ħafna mill-istituzzjonijiet tal-wirt kulturali. Bħal fil-każ ta' diżinfestazzjoni kiesħa, hemm tħassib dwar l-impatt tat-trattament bis-sħana fuq materjali stratifikati. Barra minn hekk, bit-trattament bis-sħana hemm riskji addizzjonali li tintilef l-aderenza tal-adeżivi, li jitrattbu l-elementi li fihom ix-xama' u li jitfaċċaw mill-ġdid is-sustanzi kimiċi użati qabel, u dan joħloq tbajja' fuq il-wiċċ tal-oġġetti.

(12) Skont l-informazzjoni fl-applikazzjoni, it-teknika tar-radjazzjoni gamma teħtieġ tagħmir speċifiku li jissodisfa r-rekwiżiti tas-sikurezza speċifiċi għall-implimentazzjoni tat-teknika u teħtieġ ħiliet avvanzati. Għalhekk, din hija teknika għalja u diffiċli biex tiġi replikata. Barra minn hekk, din it-teknika mhijiex adattata għal materjali trasparenti jew traslucidi, li għandhom it-tendenza li jsiru opaki jew li jittebbgħu b'reazzjoni għar-radjazzjoni gamma.

(13) L-applikazzjoni turi li l-użu tal-prodotti bijoċidali li jkun fihom sustanzi attivi oħra disponibbli fis-suq fi Franza jħalli residwi fuq ix-xogħlijiet trattati, li jistgħu jiġu rilaxxati fl-ambjent u jistgħu jkunu ta' riskju għas-saħħa tal-bniedem. Barra minn hekk, dawn is-sustanzi għandhom żvantaġġi sinifikanti f'termini ta' konservazzjoni fiżika ta' xogħlijiet kulturali billi ħafna minnhom jistgħu jikkawżaw bidliet fil-lewn, tnixxijiet żejtnin jew adeżivi, kristallazzjonijiet fil-wiċċ jew alterazzjonijiet tad-DNA ta' materjali li joriġinaw mill-annimali.

(14) F'dawn l-aħħar deċennji, fil-kuntest ta' IPM għall-protezzjoni tal-wirt kulturali, għadd dejjem jikber ta' istituzzjonijiet tal-wirt kulturali fittxew soluzzjonijiet biex jitbiegħdu mill-użu ta' sustanzi kimiċi potenzjalment perikoluži u qalbu għal tekniki, bħall-anossija, li huma inqas invażivi għall-kollezzjonijiet ta' wirt kulturali u inqas ta' ħsara għall-persuni li jaħdmu bihom.

(15) Skont l-informazzjoni fl-applikazzjoni, l-użu tan-nitroġenu fiċ-ċilindri mhuwiex alternattiva xierqa għall-mużewijiet u għas-siti ta' wirt kulturali minħabba li għandu żvantaġġi prattiċi u ekonomiċi. Il-kwantitajiet limitati fiċ-ċilindri jirrikjedu trasport frekwenti u faċilità tal-ħżin separata. Il-ħżin ta' għadd kbir ta' ċilindri joħloq riskji ta' sigurtà minħabba l-preżenza ta' gass taħt pressjoni. L-anossija li tuża n-nitroġenu ġġenerat *in situ* tirriżulta fi spejjeż aktar baxxi għall-istituzzjonijiet tal-wirt kulturali meta mqabbla mal-użu tan-nitroġenu fiċ-ċilindri. Lil hinn mill-investiment inizjali fil-kompartiment tat-trattament u fil-ġeneratur tan-nitroġenu *in situ*, ma tiġġenerax spejjeż oħra.

(16) Jekk il-mużewijiet u s-siti ta' wirt kulturali jintalbu biex jużaw diversi tekniki biex jikkontrollaw l-organiżmi ta' ħsara - kull waħda minnhom adattata għal materjali u oġġetti speċifiċi - minflok jużaw teknika waħda li tkun diġà ntużat u li tkun adattata għall-materjali kollha, il-mużewijiet u s-siti ta' wirt kulturali jistgħu jġarrbu kostijiet addizzjonali u tkun aktar ikkumplikata għalihom biex jilħqu l-objettiv li jitbiegħdu mill-użu ta' sustanzi attivi aktar perikoluži fl-IPM tagħhom.

(17) Fl-2019, f'bosta laqgħat ([5]) tal-grupp ta' esperti tal-Awtoritajiet Kompetenti għall-Prodotti Bijoċidali tal-Kummissjoni, saru diskussjonijiet dwar il-possibbiltà ta' deroga skont l-Artikolu 55(3) għan-nitroġenu ġġenerat *in situ*.

(18) Barra minn hekk, fuq talba tal-Kummissjoni, wara l-ewwel applikazzjoni simili għal deroga għall-prodotti li jikkonsistu f'nitroġenu ġġenerat *in situ* mill-Awstrija, l-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi wettqet konsultazzjoni pubblika dwar dik l-applikazzjoni, u ppermettiet lill-partijiet interessati kollha jipprovdu l-fehmiet tagħhom. Il-maġġoranza l-kbira tal-1 487 kumment li waslu kienu favur id-deroga. Bosta kontributuri ddeskrivew l-iżvantaġġi tat-tekniki alternattivi disponibbli: it-trattamenti termali jistgħu jagħmlu ħsara lil ċerti materjali; l-użu ta' sustanzi attivi oħra jħalli residwi tossiċi fuq l-artefatti li progressivament jiġu rilaxxati fl-ambjent; l-użu tan-nitroġenu fiċ-ċilindri ma jippermettix li tiġi kkontrollata l-umdità relattiva fiż-żona għat-trattament, u dan huwa meħtieġ għat-trattament ta' ċerti materjali.

(19) Żewġ organizzazzjonijiet internazzjonali li jirrappreżentaw il-mużewijiet u s-siti ta' wirt kulturali - il-Kunsill Internazzjonali tal-Mużewijiet u l-Kunsill Internazzjonali għall-Monumenti u għas-Siti - esprimew l-intenzjoni tagħhom li jressqu applikazzjoni għall-inklużjoni tan-nitroġenu ġġenerat *in situ* fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 528/2012, u dan jista' jippermetti lill-Istati Membri jawtorizzaw il-prodotti li jikkonsistu min-nitroġenu ġġenerat *in situ* mingħajr il-ħtieġa għal deroga f'konformità mal-Artikolu 55(3) ta' dak ir-Regolament. Madankollu, it-twettiq tal-evalwazzjoni ta' applikazzjoni bħal din, l-inklużjoni tas-sustanza fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 528/2012 u l-ksib ta' awtorizzazzjonijiet tal-prodott, jeħtieġu ż-żmien.

(20) L-applikazzjoni turi li ma hemm l-ebda alternattiva xierqa disponibbli fi Franza, billi t-tekniki alternattivi kollha disponibbli bħalissa għandhom xi żvantaġġi jew minħabba li mhumiex adattati għat-trattament tal-materjali kollha jew għandhom xi żvantaġġi prattiċi.

(21) Abbażi ta' dawk l-argumenti kollha huwa xieraq li wieħed jikkonkludi li n-nitroġenu ġġenerat *in situ* huwa essenzjali għall-protezzjoni tal-wirt kulturali fi Franza u li ma hemm l-ebda alternattiva xierqa disponibbli. Għalhekk jenħtieġ li Franza titħalla tawtorizza t-tqegħid fis-suq u l-użu tal-prodotti bijoċidali li jikkonsistu min-nitroġenu ġġenerat *in situ* għall-protezzjoni tal-wirt kulturali.

(22) L-inklużjoni possibbli tan-nitroġenu ġġenerat *in situ* fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 528/2012 u l-awtorizzazzjoni sussegwenti mill-Istati Membri tal-prodotti li jikkonsistu min-nitroġenu ġġenerat *in situ*, jeħtieġu ż-żmien. Għalhekk huwa xieraq li tkun permessa deroga għal perjodu ta' żmien li jkun jippermetti t-tlestija tal-proċeduri sottostanti,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Franza tista' tawtorizza t-tqegħid fis-suq u l-użu tal-prodotti bijoċidali li jikkonsistu min-nitroġenu ġġenerat *in situ* għall-protezzjoni tal-wirt kulturali sal-31 ta' Diċembru 2024.

Artikolu 2

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Franċiża.

Magħmul fi Brussell, il-15 ta' Lulju 2020.

Għall-Kummissjoni
Stella KYRIAKIDES
Membru tal-Kummissjoni

([5]) It-83, l-84, il-85 u s-86 laqgħa tar-rappreżentanti tal-Awtoritajiet Kompetenti tal-Istati Membri għall-implimentazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 528/2012, li saru f'Mejju 2019, f'Lulju 2019, f'Settembru 2019 u f'Novembru 2019, rispettivament. Il-minuti tal-laqgħat huma disponibbli fuq https://ec.europa.eu/health/biocides/events_en#anchor0